1857. N°. 104.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 29 DECEMBER.

Door den invallenden NIEUWJAARSDAG, en het dien ten gevolge verstellen van de *Weekmarkt* op dien dag, zal de LEEUWARDER COURANT van Vrijdag den 1 Januarij, op DONDERDAG *den 31 December* worden uitgegeven.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Donderdag den 24 December 1857 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 10.50.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . - 195.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . - 195.00.

Leeuwarden, den 24 December 1857. *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,* VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 21 dezer, ter kennis der ingezetenen, dat, van den 19 tot en met den 25 dezer:

1. 33 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Achtkarspelen 1, Barradeel 1, Dantumadeel 1, Franekeradeel 3, Gaasterland 2, Hemelumer Oldephaert en Noordwolde 1, Hennaarderadeel 4, Idaarderadeel 3, Kollumerland en Nieuwkruisland 1, Leeuwarderadeel 5, Schoterland 1, Sloten 1, Wonseradeel 6, Workum 2 en Wijmbritseradeel 1, en 44 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 2, Dantumadeel 1, Franeker 3, Franekeradeel 1, Idaarderadeel 5, Leeuwarderadeel 6, Lemsterland 2, Oostdongeradeel 1, Rauwerderhem 8, Sloten 1, Utingeradeel 1, Wonseradeel 6, Workum 1 en Wijmbritseradeel 6, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 7467;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Fedde Jacobs Viersen, te Oosterbierum; de Weduwe Bernardus Hoogterp en Steffen Jelles van der Vleugel, beide te Franeker; Jan Johannes Timmer, te Tzum; Sieger Feikes Falkena, te Sondel; Fekke Joukes Tibma, te Oosterend; Herre Dirks Hooghiemstra, te Warga; Jacob Dirks Hamming en Kornelis Alles Steenstra, beide te Westergeest; Andries Thomas Smeding, te Jelsum; Jan Hedzers Tiemersma, te Huizum; Jacob Kornelis Hiemstra, te Lioessens; Melle Pieters Rollema, te Poppingawier; Broer Andries Roorda, te Garijp; Rienk Thijsses de Vries, te Akmarijp; Albert Sijbrens van der Sluis, te Cornwerd; Ulbe Johannes Rijpma, te Witmarsum; Petrus Tijmstra, te Arum; Sjerp IJnzes Haitsma, te Wons; Reinder Hanzes Zijsling, te Tjerkwerd; Willem Geerts Atsma, te Uitwellingerga, en Klaas Reins Hettinga, te Idzega;
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Gerhardus van Kleffens, te Morra; Taeke Jeens Taekema en Sietze Jeens van Velden, beide te Ureterp; Johannes Johannes Poelstra, te Garijp; Wiltje IJges Mulder, te Doijum; Harmen Lieuwes Lanting, te Tzum; Jacob Johannes Hiemstra, Klaas Rintjes de Jong en Bouwe Broers de Boer, allen te Grouw; Minne Beintema, te Westergeest; Sijbren Sjoerds Hoekstra, te Goutum; Jan Sijmers Porte, te Finkum; Oept Jans de Boer, te Rauwerd; Rommert H. Tacoma, te Pingjum; Klaas J. Westra, te Kimswerd; Klaas W. Tilstra, te Wons; Djurre H. Zijsling, te Tjerkwerd, en Schelte T. Tacoma, te Pingjum.

Leeuwarden, den 28 December 1857. *De Gedeputeerde Staten voornoemd,* VAN PANHUIJS, *Voorzitter.* A. VAN DER LAAN, *Griffier.*

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Leeuwarden*,

Gelet op art. 49 der Wet op de Nationale Militie, van den 8 Januarij 1817, en op art. 5 van die van den 27 April 1820,

Brengen, bij dezen ter kennis van de Ingezetenen, dat de *Inschrijving voor de Militie*, wegens deze Gemeente, voor het jaar 1858, zal plaats hebben in het Militie-Bureau, op de binnenplaats van het Gemeentehuis, op *Maandag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Vrijdag*, *den 4 tot en met den 8 Januarij e. k.*, telken voormiddags van *tien* tot *één* ure, in de volgende orde:

Maandag, voor degenen die wonen in de wijken A, B en C.
Dingsdag, — — — — — — D en E.
Woensdag, — — — — — — F en G.
Donderdag, — — — — — — H, I en K.
Vrijdag, — — — — — — L, M, N, O en P.

Waartoe zich moeten aangeven alle Ingezetenen, die in het jaar 1839 geboren zijn, mitsgaders degenen, die hun verblijf binnen het Rijk zijn komen vestigen en als Ingezetenen beschouwd moeten worden, voor zooverre zij in de jaren der Militie vallen en hun 23ste jaar, op den 1 Januarij 1858, alzoo niet hebben volbragt.

Met betrekking tot de verpligtingen en noodige aanwijzingen, de inschrijving voor de Militie betreffende, wordt een ieder verwezen tot de bekendmaking van wege den Heer *Commissaris des Konings in deze Provincie*, geplaatst in de Leeuwarder Courant van den 11 dezer; — doch bijzonder worden de belanghebbenden aangemaand om zich, omtrent hun juisten ouderdom, te verzekeren door een *geboorte-extract*, voor een ieder, bij den burgerlijken stand, kosteloos verkrijgbaar, kunnende zoodanig extract alleen als een wettig bewijs worden aangemerkt.

En zal deze, op de gebruikelijke wijze, worden afgekondigd.

Leeuwarden, den 14 December 1857. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* J. H. BEUCKER ANDREÆ. *De Secretaris,* M. S. DE WAL.

PARIJS, 25 December.

Men zegt, dat de Keizer waarschijnlijk naar Londen zal vertrekken, om het huwelijk van Prinses Victoria met Prins Friedrich Wilhelm van Pruisen bij te wonen.

— Uit bijna alle streken klaagt men over het wegblijven van de vorst, waardoor eene overijlde plantengroei tot eene onnatuurlijke ontwikkeling leidt. Hier en daar ziet men aardbezienpollen bloeijen en rozenstruiken knoppen krijgen. Deze ongewone verschijnselen verwekken bekommering.

— Berigten uit Napels, van den 19 dezer hielden in, dat in den nacht van den 17den een gedeelte van het koningrijk der Beide-Sicilien door eene aardbeving zeer heeft geleden. De nadere berigten luiden verschrikkelijk, ofschoon men nog niet alle bijzonderheden weet. De zuidelijke provincien hebben het meest geleden en de plaats, die het meest geteisterd is, was Atena, alwaar de helft der huizen instortte. Te Padula vielen meer dan 100 huizen in; het aantal dooden in beide steden is nog onbekend. Te Sala kwamen 3 personen om en vele huizen verkregen spleten even als te Salerno; onder de sterk beschadigde gebouwen bevinden zich twee kerken en vele groote huizen; eene kerk in de nabijheid der stad stortte in en doodde 2 personen. Te Polla is de verwoesting vreeselijk even als te Aue letta, Caggiano en Petrosa, alwaar vele personen om het leven kwamen. Ook te Campagna waren velen gewond en gedood. Napels is er alleen met den schrik afgekomen. De aardbeving werd des woensdags nog na 10 ure des avonds gevoeld. Het waren drie van het zuiden naar het noorden gaande bewegingen, waarvan de eerste sterk, de tweede buitengewoon hevig en de derde zwakker was; zij duurden ongeveer 10 minuten. De schrik, welke deze gebeurtenis te Napels veroorzaakte, was ontzettend en bragt alom groote verwarring te weeg. In den nacht van 17 op 18 dezer was alles weder buitenshuis, daar men eene herhaling der aardbeving vreesde, die echter gelukkig niet plaats greep. De Regering heeft alles aangewend om de ellende te lenigen; geld en brood is uitgedeeld en voorloopige woningen zijn ingerigt voor hen, die van dak verstoken zijn. Er moet bij deze ramp ook veel gestolen zijn. Het officiële dagblad der beide Sicilien geeft een uitvoerig verslag van deze ramp.

LONDEN, 25 December.

In eene gisteren gehouden zitting der Oost-Indische Compagnie, bevestigde de president wat eenige bladen hebben gemeld, namelijk, dat het Kabinet tot het indienen eener bill, tot afschaffing der bestaande indische dubbelregering, besloten heeft.

— Omtrent het ontzet van Lucknow (reeds in ons vorig no. medegedeeld) behelst de *Globe* eene dépêche, volgens welke de operatiën den 13 November waren begonnen, nadat sir Colin Campbell den 2 November te Cawnpore aangekomen was en zich den 11den met de te Alumbagh voorhanden strijdkrachten had vereenigd. Na eene bloedige worsteling van zes dagen zijn de insurgenten geslagen en is Lucknow ontzet. (Volgens den *Times*, zouden de Engelschen slechts 4 gesneuvelden en 40 gewonden tellen.) Het engelsche leger was 22,000 man sterk (volgens den *Times* slechts 12,000 man), welke magt voldoende is om het koningrijk Oude te bedwingen. De vliegende colonnes aan Rohilcund te hulp gezonden, hebben overal de zege behaald. Het aanzienlijk getal nieuw aangekomene europesche troepen heeft den moed der Engelschen opgebeurd.

— De *New-York Times* meldt, dat de heer Clare, een werktuigkundige te Liverpool, voornemens is een grooter schip dan den *Leviathan* te bouwen, doch dat veel minder diep gaat. Het vaartuig zou 30,000 tonnenlast houden (zijnde 8000 ton meer dan de *Leviathan*) en 1000 voet lang zijn, op 70 breed en slechts 30 voet diep in het hol. Het zal in beweging gebragt worden door schroef en raderen, doch volkomen plat geboomd zijn, met genoegzaam vierkant loopende zijden. De voordeelen die er van verwacht worden zijn, dat het ontworpen vaartuig gemakkelijk allerwege kan in- of uitloopen, daar het ondiep gaat en het veel sneller varen zal. Men zegt, dat het Gouvernement ondersteuning beloofd heeft aan den heer Clare.

BERLIJN, 23 December.

Men meldt uit Petersburg, dat den 13 November op de linie van den Kaukasus, 13 Naibs, met 3000 Circassiers, door de russische troepen ten eenenmale zijn verslagen; dat de geheele Slabatavia is ontruimd en al de aldaar gelegen dorpen zijn verbrand, en dat de Russen daarop de winterkwartieren hebben betrokken.

— Naar luid van bijzondere berigten uit Hamburg, is dezer dagen de waarde van de aldaar aanwezige koopmans-goederen op 170 millioen mark-banco begroot en de waarde der betaalbare wissels op hamburgsche handelshuizen op 400 millioen mark-banco, waarin het handelshuis Merck & C°. voor 20 à 30 millioen betrokken was.

's GRAVENHAGE, 25 December.

In de zittingen van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van woensdag en donderdag zijn ingekomen eenige adressen van personen, verlangende in aanmerking te komen bij de benoeming van eenen commies-griffier bij de Kamer in de plaats van jhr. mr. H. J. van der Heim, thans benoemd tot inspecteur van het lager onderwijs in de provincie Zuid-Holland. De Vergadering heeft besloten die verzoekschriften neder te leggen ter griffie en nader ter tafel te brengen als het gebleken zal zijn dat eene vacature is ontstaan.

Het wetsontwerp tot verdere regeling van het muntwezen in Nederlandsch Indie is het eerst in behandeling genomen en met 26 tegen 5 stemmen aangenome, waarna dat tot nadere aanwijzing van middelen tot verdere regeling van het muntwezen in Nederlandsch Indie, mede werd aangenomen met 25 tegen 6 stemmen.

Aan de algemeene beschouwingen over de begrootingswetten voor 1858 namen deel de heeren: van Nispen van Pannerden, van Meeuwen en de minister van finan.

De hoofdstukken I (*Huis des Konings*), II (*Hooge Collegien van Staat en kabinet des Konings*) werden achtereenvolgens zonder beraadslaging met algemeene (31) stemmen, hoofdstuk III (*Departement van buitenlandsche Zaken*) met algemeene stemmen, hoofdstuk IV (*Departement van Justitie*) zonder beraadslaging met algemeene stemmen, hoofdstuk V (*Departement van binnenlandsche Zaken*) met algemeene stemmen aangenomen, zoomede de hoofdstukken VI en VII (*Departement voor de zaken der Hervormde Eeredienst enz. en voor de zaken der Roomsch Katholieke Eeredienst*), waarover geene discussien plaats hadden, hoofdstuk VIII(*Departement van Marine*) werd met 25 tegen ééne, hoofdstuk IXA (*Nationale schuld*)met algemeene stemmen, hoofdstuk IXB (*Departement van Finantien*) zonder beraadslaging met algemeene stemmen, hoofdstuk XI (*Departement van Kolonien*) met 22 tegen 4 stemmen, en hoofdstuk XII zonder beraadslaging met algemeene stemmen aangenomen.

Aan de behandeling van het wetsontwerp vaststellende de middelen tot dekking der uitgaven begrepen in de staatsbegrooting voor 1858, namen deel de heeren van Rijckevorsel, Insinger, Tonckens, van Voorthuijsen, van Wessem, van Beek Vollenhoven, Cremers, van Nispen van Pannerden en de minister van financien, waarna dit wetsontwerp met 24 tegen 1 stem werd aangenomen.

Nadat de Kamer zich zonder beraadslaging met algemeene (23) stemmen vereenigd had met het wetsontwerp tot voorloopige vaststelling van hoofdstuk X der staatsbegrooting voor 1858, is zij tot nadere bijeenroeping gescheiden.

— De staats-commissie, belast met het onderzoek van de beste middelen om de vestiging van Europeanen in onze O. I. kolonien te bevorderen, is, naar men verneemt, in de afgeloopen week herhaalde malen vereenigd geweest.

— Eenige oud-militairen alhier, die geregtigd zijn tot het dragen van de St. Helena-medaille, hebben zich tot Z. M. den Koning gewend met een adres, waarin zij te kennen geven, dat zij die medaille niet zullen aannemen, maar waarin zij tevens verzoeken, dat het HD. moge behagen eene medaille in te stellen ter herinnering aan de roemrijke dagen in Junij 1815.

— De *'s Gr. Nb.* meldt dat Z. M. de Koning besloten zou hebben om, voor Hoogstdezelfs rekening, een paleis te doen bouwen voor Z. K. H. den Prins van Oranje, waartoe reeds eene commissie, met den heer Camp, architect over de koninklijke paleizen, aan het hoofd zou benoemd zijn, zoodat het gerucht, alsof de koninklijke bibliotheek tot een paleis voor Z. K. H. den Prins van Oranje zou ingerigt worden, hierdoor vervalt.

FRANEKER, 26 December.

Reeds meermalen hadden in de gemeente Franekeradeel diefstallen van schapen plaats, welk geval zich in den nacht van 23 en 24 dezer weder herhaalde. In den namiddag van 24 dezer mogt het den heer burgemeester dier gemeente, vergezeld van eenen politie-dienaar, gelukken een der daders te ontdekken en te arresteren. Na gedane huiszoeking werden overtuigende bewijzen ten huize van den gearresteerde gevonden. Hij is nog in den avond van dien dag alhier gevankelijk binnengebragt, om verder naar Leeuwarden te worden getransporteerd.

LEEUWARDEN, 28 December.

Gelijk wij reeds met een enkel woord in ons vorig no. mededeelden, vierden de strijders op de Citadel van Antwerpen, in Friesland te huis behoorende, den 23 dezer, zijnde de dag der capitulatie, de 25jarige herinnering aan de dappere verdediging van den Vijfhoek. 's Avonds ten 5 ure vereenigden zich de feestelingen, ten getale van 14, in de bovenzaal van het logement het Gouden Wagentje, over de Langepijp. Hunne namen laten wij hier volgen: U. W. Wieringa, P. van der Kam, A. van Gelderen, H. S. Draisma, A. Popma, A. Rademaker, H. S. Posthumus, R. Lanstra, A. Polack, C. Ledekerken, H. Eisma, M. L. L. Deutz, S. Gal en J. Faber. Het lokaal was zeer fraai gedecoreerd en leverde een gezigt op, geheel in overeenstemming met de gebeurtenis die men herdacht.

De bijeenkomst werd geopend met eene warme toespraak van den genoemden van Gelderen, die met belangstelling werd aangehoord. Intusschen vulde zich de zaal langzamerhand met een tal van belangstellenden, waaronder de Commissaris des Konings, de Burgemeester, eene commissie uit het korps officieren der dienstdoende schutterij, met den majoor-kommandant aan het hoofd, de luit.-kolonel, provinciaal adjudant van Friesland, de garnizoens-kommandant, benevens andere hoofdofficieren van de infanterie- en kavallerie-bezetting, en vele geregtigden tot het dragen van het metalen kruis van allen rang en stand.

Door al die autoriteiten werden warme toespraken tot de oude strijders gerigt en op hun moed en trouw als een voorbeeld voor het jongere geslacht gewezen. Ook van onderscheidene anderen volgde later nog een kruisvuur van toasten en gelukwenschen, nu eens in proza, dan weder in verzen, waarvan sommige bijzonder krachtig en vloeijend waren, om niet te spreken van de ontboezemingen der feestelingen zelven, waarbij zich inzonderheid dapper kweet de president Draisma, door telkens met een gepast woord op de aanspraken te antwoorden. Onmogelijk is het ons het gesprokene terug te geven, ook al liet onze beschikbare ruimte het toe. Genoeg zij het te vermelden, dat de grondtoon was: hulde aan den volksgeest van 1830—1833, warme vaderlandsliefde en gehechtheid aan het Huis van Oranje. Ten 8 ure werd den feestgenooten door de muziek der dienstdoende schutterij, van wege het korps officieren, eene serenade bij fakkellicht gebragt. Toen de oude strijders hunnen dank daarvoor kwamen betuigen, werden zij met fanfares begroet.

Het feest duurde nog lang voort. Tot het einde werd het gekenmerkt door gepaste vrolijkheid en orde, en, wat niet minder is, het heeft volkomen beantwoord aan het doel, waarmede het werd aangelegd, dat is: verlevendiging van een roemrijk tijdperk in 's lands geschiedenis.

— Den 24 dezer is te Terbandsterschans door burgemeester en wethouders van Æengwirden aanbesteed het leggen van een grindweg, ter lengte van p. m. 7000 el, op den algemeenen rijdweg door die gemeente. Aannemer is geworden P. Doorenbos, te Oldeboorn, voor ƒ 17,100, zijnde ƒ 2787.35 beneden de begrooting. Voor dit werk wordt uit de provinciale fondsen eene subsidie van 15 pCt. verleend.

— Ter wering van het nieuwjaarloopen heeft men ook te Menaldum, bij wijze van inteekening, weder gelden bijeengebragt, en houdt zich eene commissie bezig, om voor die gelden op aanstaanden nieuwjaarsdag eene uitdeeling van vleesch aan behoeftige gezinnen van dat dorp, te doen, en de kinderen uit die gezinnen op eene andere wijze te verkwikken. Dit is aldaar nu reeds gewoonte geworden, welke men ook in volgende jaren hoopt te doen voortduren.

— Te Deinum had in de vorige week de volgende treurige gebeurtenis plaats: Bij eenen landbouwer aldaar werd een riool gegraven, ten einde daardoor het water in eene pomp te leiden. De knecht op het middaguur afwezig zijnde, hield zich de boer zelf onledig met er buizen in te leggen, met dit noodlottig gevolg, dat, terwijl hij daarmede bezig was, een gedeelte van het riool instortte en hij geheel onder de modder bedolven werd. Ofschoon kort daarna ontdekt, vond men, na het wegruimen der modder, hem reeds levenloos. Mogt ook dit vooral op nieuw eene aansporing zijn om bij dergelijke werkzaamheden de meeste voorzigtigheid in acht te nemen.

— Dezer dagen is bij het dorp Beetgum, in 63 jarigen ouderdom, overleden de heer Rinze Beerts Gelder, die eene bijzondere bekendheid had verworven als vervaardiger van astronomische en microscopische werktuigen, uurwerken, bliksemafleiders, enz. Hij was iemand, die, zonder eigenlijke wetenschappelijke opleiding, zijne kennis geheel aan eigen oefening en aan omgang met de bekende werktuigkundigheden Arjen Roelofs, Beert Johannes Gelder en Roelof Hessels Hommema had te danken, en leverde een nieuw en krachtig bewijs voor den wis- en werktuigkundigen zin, die meermalen een karaktertrek was en nog is van de friesche landlieden en waardoor zij, als bij instinct, telescopen, microscopen, uurwerken, enz. vervaardigden. De tentoonstellingen van friesche nijverheid en kunst, in de jaren 1844 en 1854 hier ter stede gehouden, prijkten met menig voorwerp van zijne hand, en de vleijendste beoordeelingen vielen hem daarvoor ten deel. Ook op de jongste wereldtentoonstelling te Parijs, waar hij zich in persoon had heen begeven, behoorde hij onder de inzenders en trok bij de bijzondere aandacht. Meer dan eens werd hij met een bezoek van onze Koningen vereerd, wanneer zij zich in Friesland bevonden, en Koning Willem III schatte zijne verdiensten zóó hoog, dat Z. M. hem in het jaar 1852 met eene gouden medaille begiftigde.

— Bij koninklijk besluit van den 23 dezer zijn: 1°. met ingang van 1 Jan. 1858 tot schoolopzieners in deze provincie benoemd:

1ste schooldistrict: de heer mr. C. Sleeswijk Vening, te Leeuwarden;
2de schooldistrict: de heer dr. Ch. J. de Lussanet de la Sablonière, te Harlingen;
3de schooldistrict: de heer M. Pruim, te Dockum;
4de schooldistrict: de heer mr. J. H. Beucker Andreæ, te Leeuwarden;
5de schooldistrict: de heer mr. J. I. Schotborgh Simon, te Heerenveen;
6de schooldistrict: jhr. mr. F. H. van Beyma thoe Kingma, te Heerenveen;
7de schooldistrict: de heer M. L. van de Woestijne Voerman, te Langweer;
8ste schooldistrict: de heer mr. H. U. Huguenin, te Sneek;
9de schooldistrict: de heer mr. K. Banga, te Harlingen;

2°. aan de voorzitters, secretarissen en honoraire leden der provinciale commissien van onderwijs; aan de plaatselijke schoolcommissien en commissien van plaatselijk schooltoevoorzigt, ingevolge art. 73 der wet met het einde dezes jaars ontbonden, zoomede aan de district-schoolopzieners, die krachtens hetzelfde artikel insgelijks op dat tijdstip aftreden, dank betuigd voor de goede diensten, door hen, de meesten gedurende eene lange reeks van jaren, aan het lager onderwijs en schoolwezen betoond.

— Bij besluit van den 26 dezer, heeft Z. M. de Koning goedgevonden den generaal-majoor C. T. van Meurs, Zijner Majesteits adjudant in buitengewone dienst, thans directeur der eerste artillerie-directie, belast met de functien van directeur van 's Rijks gieterij van metalen geschut, te benoemen tot minister van oorlog, met ingang van den 1 Januarij 1858.

— De minister van binnenl. zaken heeft aan de gemeentebesturen medegedeeld, dat hij het wenschelijk acht, dat door de gemeentebesturen worde voorkomen, dat met den 1 Januarij 1858, tijdstip waarop de wet op het onderwijs in werking treedt, al dadelijk tot vervolgingen zou moeten worden overgegaan en dat alzoo dengenen, voor zoo ver hun bekend kan wezen, die zich met het geven van lager onderwijs na 1 Januarij e. k. zullen onledig houden, zonder in het bezit te zijn der bij de nieuwe wet behoudens de daarbij gestelde uitzonderingen en overgangsbepalingen, in het algemeen gevorderde bewijzen van bekwaamheid en zedelijkheid en van 's Konings vergunning, voor zoo ver zij vreemdelingen mogten wezen, voorgehouden worde, dat zij zich daarvan met het in werking treden der nieuwe wet, zullen hebben te onthouden, op straffe als bij art. 8 dier wet bepaald is.

— Het *Staatsblad* no. 128 bevat de wet van den 12 December 1857, tot verklaring van algemeen nut van den aanleg van een kunstweg in de gemeente Baarderadeel, van Oosterwierum, door het dorp Bozum, tot aan de grensscheiding van Hennaarderadeel.

— Door het departement van finantiën is een overzigt medegedeeld van de opbrengst der middelen over de maand November en over de eerste elf maanden van 1857, in vergelijking met die over dezelfde tijdvakken van het vorige jaar. Daaruit blijkt, dat hebben opgebragt in de afgeloopen maand: dir. belastingen ƒ 1,712,864.54½, in- en uitgaande regt. en scheepvaartregten ƒ 356,948.31, accijnsen ƒ 1,901,279.07, waarb. en belasting der gouden en zilveren werken ƒ 18,310.09, indirecte belastingen ƒ 901,326.27½, Posterijen ƒ 131,999.67, totaal ƒ 5,022,757.96, en in 1856 ƒ 5,198,370.55. In de elf eerste maanden van 1857 was het bedrag ƒ 52,018,157.01½, en in 1856 ƒ 51,393,048.54.

— De buitengewone lage stand van onze rivieren, zegt de *Arnh. Ct.*, heeft te Doesborgh tot eenen merkwaardigen vond aanleiding gegeven. Uit den IJssel is het regter zitbeen van eenen mammouth of olifant der voorwereld voor den dag gekomen, terwijl men in den Ouden IJssel, nabij Doesborgh, het voorhoofdsbeen met de beide hoornkernen van een voorwereldlijk rund, den zoogenoemden *bos primigenius*, gevonden zijn. Beide voorwerpen zijn voor de geologische verzameling op het paviljoen te Haarlem aangekocht geworden. Zeer toevallig bevinden zich reeds op het paviljoen het linker zitbeen van een mammouth, welligt van hetzelfde voorwerp, en een tweede voorhoofdsbeen van een rund der voorwereld, beide nabij Doesborgh gevonden en door den heer schout-bij-nacht VerHuell aan die verzameling afgestaan. — De IJssel bij Doesborgh heeft vroeger in 1629 reeds een dijbeen en in 1839 een derde zitbeen van een mammouth opgeleverd, alsmede het gedeelte van het bekken van eenen rhinoceros. — Die beenderen van mammouthen niet mede rekenende, welke uit de Noordzee opgevischt zijn, heeft men er thans gevonden o. a. op Ameland, en zijn de meeste in of in de nabijheid onzer groote rivieren voor den dag gekomen. De tegenwoordige verwonderlijk lage waterstanden brengen welligt nog meer beenderen dezer voorwereldlijke dieren voor den dag; welligt van nog andere soorten. Zeer is het te wenschen dat die verzameld worden en niet voor de wetenschap verloren gaan.

— Bij den uitgever T. Telenga te Franeker is thans verschenen eene hollandsche vertaling van het ten vorigen jare bij hem uitgegeven, zoo gunstig bekende friesche werkje: *De zilveren Rinkelbel, door Waling Dijkstra.* De vertaling is door den schrijver zelf bezorgd, en waarborgt dus de getrouwe teruggave van het oorspronkelijke. Veel moeite heeft de schrijver en vertaler zich gegeven, om de geestige zetten die in het friesch, aan het verhaal zoo veel eigenaardigs bijzetteden, in de vertaling weêr te geven, en veelal is hem dit uitmuntend gelukt. Mogt echter het verhaal daardoor voor hollandsche of onfriesche ooren, nog wat plat klinken, zij wijten zulks aan niets dan aan hunne onbekendheid met de taal, zeden en gewoonten der Provincie, die tot schouwtooneel der in het verhaal voorkomende personen dient. Hetzelfde gunstige oordeel, dat wij ten vorigen jare, over het oorspronkelijke uitspraken, herhalen wij thans over de vertaling. Is het boekje daardoor voor zoo veel te meer lezers toegankelijk geworden, dat het dan ook nu zoo veel te meer lezers en lezeressen vinde. Wij zouden het diep betreuren, dat onze nederlandsche smaak, door uitheemsche letterschriften, zoozeer ontaard ware, dat een oorspronkelijk product, dat, als het aangekondigde, zooveel voortreffelijks bevat, bij ons geen opgang zoude maken, en bevelen deze vertaling met evenveel gerustheid aan als vroeger het oorspronkelijke, daar wij van te veel zijden een gunstig oordeel over het oorspronkelijk werkje hebben hooren uiten, dan dat wij kunnen veronderstellen dat zulks enkel zoude zijn voortgevloeid uit voorliefde voor alwat Friesch is.

B.

Door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Balk is geformeerd het volgend drietal van predikanten: dd. J. Boer Knottnerus, te Oude en Nieuwe Wetering; H. W. Witteveen, te Ermelo, en W. J. Geselschap, te IJsselmuiden.

— Ds. G. ten Cate te Wormerveer, heeft het beroep naar de Doopsgezinde gemeente van Dragten en Ureterp aangenomen.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 28 December.

NEDERLAND	W. Schuld	2½	pCt.	63¼
Dito	Dito	3	„	75⅛
Dito	Dito	4	„	96
Dito	Amort.Sijnd.	3½	„	
Dito	Hand-Maats.	4½	„	135⅝
SPANJE	Obligatien	1¼	„	25$\frac{3}{16}$
Dito	Dito	3	„	42¼
Dito	Binnenl. 6/m.	3	„	36½
PORTUGAL	Obligatien	3	„	44¼

RUSLAND	Obl. H. & Co	1798/1816	5	pCt.	103⅜
Dito	„ Dito	1828/1829	5	„	102¼
Dito	„ Dito		4½	„	
Dito	„ Dito		4	„	83¼
Dito	„ S. & Co.		4	„	82¼
OOSTENRIJK	Metalliek		5	„	72¼
Dito	Nationale		5	„	75$\frac{1}{16}$
Dito	bet. Amst.		5	„	86⅜
Dito			2½	„	87¼

N. 5 pCt. Russen bij S. & Co. 5de serie 94¾, 6de serie 97¼, Portugal 3 pCt. (1856) 43$\frac{1}{16}$.

WEENEN, 28 December. Metalliek 5 pCt. 80½. Dito Nationale 5 pCt. 83¼. — Wissel op Londen 10.18.

PARIJS, 28 December. Rente 3 pCt. 68.10.

LONDEN, 28 December. Consols 93¾. — Granen onveranderd stil. — Boter (friesche) 127/, (groninger) 76/. — De aanvoer aan de veemarkt bestond uit 2600 Runderen, die in de goede soorten hooger prijzen bedongen.

AMSTERDAM, 28 December. Granen onveranderd. — Koolzaad op 9 vat op April 73 p. v. — Raapolie ƒ ¼ en Lijnolie ƒ ¼ hooger.

LEEUWARDEN, 24 December. Boter ƒ 52. Aanvoer 341 ¼, 185 ¼ en 46 $\frac{1}{16}$ vaten. — Veemarkt: 40 Runderen, als: 26 vette Koeijen ƒ 105 à ƒ 260, 5 kalfs ƒ 65 à ƒ 115, 2 Stieren ƒ 70 à ƒ 90, 7 vette Kalveren ƒ 17 à ƒ 35; — 58 Varkens, als: 23 vette ƒ 72 à ƒ 114, 2 vette Biggen ƒ 65 à ƒ 73 en 33 magere ƒ 6 à ƒ 36; — 106 Schapen, als: 30 vette ƒ 14 à ƒ 32, 10 melke ƒ 8 à ƒ 16, 12 magere ƒ 7 à ƒ 13, 54 Lammen ƒ 6 à ƒ 15, benevens 3 Werkpaarden ƒ 25 à ƒ 45. De handel in al het Vee was gelijk de vorige week.

Door het Bestuur van de Hulpkas voor Israëliten wordt bekend gemaakt, dat de *Expositie* der ingekomene Voorwerpen, waaronder ook die van het **Vorstelijk Huis** zal plaats hebben op *morgen* Woensdag, 's morgens van 11—2 ure, ten huize van de Wed. Göcke, op het Groot Schavenek; en dat aldaar 's avonds ten 6 ure, tot de trekking der prijzen zal worden gevaceerd.

Degenen, welke nog zouden willen Voorwerpen inzenden, worden beleefdelijk verzocht, dezelve vóór dien tijd te doen bezorgen ten huize van den Heer L. I. REIJZER, in de Groote Kerkstraat, bij wien ook nog Loten verkrijgbaar zijn gesteld.

Namens het Bestuur voornoemd,

Leeuwarden, 21 December 1857. Dr. FRIJDA, *Voorzitter.*

LIEFDADIGHEID.

De Ondergeteekende heeft het genoegen, onder dankbetuiging, te kunnen berigten, dat, sedert de, laatste opgave op nieuw ten behoeve der werklieden van de Heeren Wouda en Luiken en der dienstbode van eerstgenoemde, bij hem ontvangen is, van: X. ƒ 2.50; Q. Q. ƒ 10; D. ƒ 5, N. N. ƒ 25; N. N. ƒ 5; N. N. ƒ 4; B. ƒ 10, N. N. ƒ 1 en een Coupon van ƒ 1.98; de kinderen, leer- en kweekelingen van den onderwijzer Schuitemaker alhier, ƒ 3.68½; V. ƒ 12.50; N. ƒ 2, R. ƒ 4.45; van 2 kinderen uit hun spaarpot ƒ 2; N. N. ƒ 2.50; E. K. ƒ 4; H. ƒ 5; G. L. ƒ 5, en in een Gezelschap bijeengebragt ƒ 5.50; I. F. een coupon van ƒ 2.47½, makende met de vroeger ontvangen giften, eene som van ƒ 735.16.

Door dit aanzienlijk bedrag wordt hij in staat gesteld nieuwe Gereedschappen aan de bedoelde werklieden te verstrekken en aan de dienstbode van den Heer Wouda de geleden schade grootendeels te vergoeden. — Een en ander zal, na naauwkeurig onderzoek, met spoed en billijkheid worden geregeld.

Hartelijk dank aan de edele gevers voor de buitengewone milddadigheid in dezen bewezen.

Leeuwarden, den 28 December 1857. L. HARMENZON.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden van den 15 December 1857 is SEPKJE FOLKERTS BOONSTRA, wonende te Wouterswoude, doch thans verpleegd wordende in het Geneeskundig Gesticht voor Krankzinnigen te Franeker, wegens krankzinnigheid onder **curatele** gesteld.

De Officier bij de Regtbank te Leeuwarden,
J. M. VAN BEIJMA.

*** Vijf en twintig-jarige Echtvereeniging van:
Leeuwarden,
den 27 December 1857.
R. O. BOTTINGA en
C. M. ZELLE.

WORKUM, 27 December 1857.
*** Ondertrouwd:
J. R. VISSER, van *Workum*,
Weduwnaar van P. W. VISSER, en
H. P. J. FROËLING, van *Jutrijp*,
Weduwe van T. J. RUDOLPHI.
Eenige kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

WORKUM 27 December 1857.
*** Ondertrouwd:
A. S. DE BOER en
T. J. BROUWER, van *Bolsward.*
Eenige kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Getrouwd te Hindeloopen, den 20 December 1857:
A. ALBERTS met
ADRIAANTJE ZWOLSMAN.

*** Getrouwd:
Sneek,
den 24 December 1857.
D. HANSMA en
W. SCHUURMANS.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd te Dockum:
L. BAIJLÉ en
F. RADEMAKER.

*** Bevallen van een ZOON T. K. DE VRIES, Echtgenoot van JM. ZUIDEMA.
Grouw, 21 December 1857.

*** Heden beviel van eene doode DOCHTER Vrouwe R. L. DE WENDT — SPEELMAN.
Leeuwarden, den 22 December 1857.

** Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER T. D. GORTER, Echtgenoote van
Oostermeer, den 22 December 1857. W. W. TJEPKEMA.

** Bevallen van eene DOCHTER GRIETJE RITSMA, geliefde Echtgenoote van
Harlingen, 24 December 1857. JAN TIMMER.

** Bevallen van twee ZONEN, EEKE P. HAVINGA, Echtgenoote van
Minnertsga, den 26 December 1857. J. E. WIJNALDA.

WORKUM, 26 December 1857. Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van een' ZOON en eene DOCHTER H. F. STEGENGA, geliefde Echtgenoot van
J. SLOT.

** Heden, na bereids lang voorzien geweest te zijn van de H. H. Sacramenten der Stervenden, overleed, in den ouderdom van ruim 69 jaren, onze geliefde en zorgdragende Moeder ANNA P. ENGBERTS, Wed. W. LUNTER.
Franeker, *Namens de Familie,*
den 18 December 1857. J. B. J. LUNTER, *Pastoor.*

** Heden morgen om drie uren is overleden mijn Echtgenoot en der Kinderen zorgdragende Vader P. L. ZONDERVAN, in den gezegenden ouderdom van bijna 79 jaren, waarvan ik met hem ruim 51 jaren in den echt mogt doorbrengen.
Offingawier, G. U. VAN BONS,
19 December 1857. Wed. P. L. ZONDERVAN.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving.

** Heden overleed, in den ouderdom van 74 jaren en 10 maanden, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer SIJBRAND TJALLINGII, Zeehandelaar en Fabriekant alhier, diep betreurd door mij, onze Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen.
Harlingen, den 20 December 1857. R. FONTEIN,
Eenige kennisgeving. Wed. SIJBRAND TJALLINGII.

SCHARNEGOUTUM, den 21 December 1857. Heden morgen werd ik in den diepsten rouw gedompeld door het overlijden van mijnen waardigen Echtgenoot RUURD REITSMA, in leven Onderwijzer alhier, in den ouderdom van 39½ jaar, en na eene huwelijksvereeniging van ruim 7 jaren. ANTJE E. DE HAAN,
Wed. R. REITSMA.

** Heden middag, omstreeks één ure, overleed mijne dierbare Echtgenoote MAAIKE MELIS WIJNIA, in den ouderdom van 78 jaren en 10 maanden, na eene genoegelijke echtvereeniging van ruim 51 jaren. Diep treft ons dit verlies, daar zij voor mij eene trouwe levensgezellin en mijner Kinderen en Behuwdkinderen eene zorgdragende Moeder was. Treurende om haar verscheiden, wenschen wij echter Gode stille te zijn.
Nes, (Westd.), den 22 December 1857. H. D. HARTMANS.

** Heden overleed te Kollum, aan de gevolgen eener langdurige ziekte en na vroegtijdig voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der Stervenden, onze jongste Zuster HENDERIKA HEEGER.
Leeuwarden, H. E. HEEGER,
22 December 1857. *mede namens overige Broeders en Zusters.*

** Heden overleed, in den jeugdigen leeftijd van twintig jaren en zes maanden, onze geliefde oudste Zoon Jonkheer ANTOON ANNE VAN ANDRINGA DE KEMPENAER, Student aan de Hoogeschool te Groningen.
Leeuwarden, den 23 December 1857.
T. A. M. A. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER.
A. G. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER, geb. DE SCHEPPER.
Eenige kennisgeving.

** Heden morgen werd ons ouderhart diep gewond, daar het den vrijmagtigen God behaagde van onze zijde weg te nemen ons eenigst geliefd Dochtertje JETSKE, in den ouderdom van circa 4 maanden.
Stavoren, K. M. ALTHUISIUS.
den 24 December 1857. T. ALTHUISIUS — KUIJPERS.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving.

** Heden morgen omstreeks 7 ure overleed mijne dierbare Echtgenoote Mejufvrouw AALTJE ABES ANEMA, in den ouderdom van circa 60 jaren, na eene gelukkige huwelijks-vereeniging van 36 en ruim ½ jaar.
Wester-Nijkerk, P. D. KOOPMANS,
den 24 December 1857. *Emeritus Predikant.*
Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere en algemeene kennisgeving aan te merken.

HINDELOOPEN, den 25 December 1857. Heden overleed onze eenige geliefde Zoon WIEBO. Slechts 10 maanden en 4 dagen mogten wij ons in zijn bezit verheugen. D. v. D. LEIJ Wz.
J. v. D. LEIJ, geb. LAMMERTS.

** Heden overleed, in den hoogen ouderdom van zeven en tachtig jaren en acht maanden, onze beminde Vader en Behuwdvader HAIKE F. SNIJDER, vroeger Winkelier alhier. F. H. SNIJDER.
Kollum, 25 December 1857. IJ. PALLAS.
Eenige kennisgeving.

** Heden avond circa zes uur trof mij de gevoeligste slag mijns levens, door het afsterven van mijne geliefde Echtgenoote JOHANNA MARIA BOOTSMA, in den ouderdom van ruim 26 jaren, na vroegtijdig met de H. H. Sacramenten der Stervenden te zijn voorzien geweest. Twee dierbare panden laat zij mij na. Wat ik, hare Ouders en verdere Betrekkingen in haar verliezen, zullen zij alleen beseffen, die haar van nabij gekend hebben.
Franeker, den 26 December 1857. G. H. VOETS.
Algemeene kennisgeving aan veelvuldige Vrienden en Bekenden.

** Heden overleed ons geliefd Zoontje HENDRIK, een der tweelingen ons voor bijna twee jaren geschonken.
Groningen, W. F. GRATAMA.
26 December 1857. G. GRATAMA.
Eenige kennisgeving.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 22 tot en met den 28 December 1857 aangegeven: 14 Geboren. 11 Overleden. Gehuwd 3 paren.

VERKOOP VAN AARDE,

af te graven van LAND, behoorende aan de stad SNEEK, en gelegen aan de *Franeker-Vaart*, nabij den Oliemolen aldaar, tegen 40 Cents per Ton.

Permissiebilletten tot afgraving zijn te bekomen, van af 1 Januarij 1858, ten huize van den Heer K. DE JONG, *tegenover het Telegraaf-Kantoor* te Sneek.

Geldleening van *f* 24,500, tegen 5 pCt.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE OOSTSTELLINGWERF verlangen tegen 5 pCt. rente **ter leen** de somma van ***f* 24,500** op, bij den Heer Gemeente-Ontvanger en de Heeren GRATAMA en BLOEMBERGEN, Kassiers te Leeuwarden, te vernemen *voorwaarden.*
Makkinga, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
22 December 1857. G. W. F. LIJCKLAMA à NIJEHOLT.
De Secretaris, G. L. BROUWER.

De Notaris E. J. ATTEMA te Dragten zal de HOUTVEILINGEN houden:
Te *Dragten*, bij Jonker, op Woensdag den 30 December, 's avonds 5 uur **precies, waarbij** 147 eiken, ijperen, esschen en populieren Stamboomen, op de **plaats** te **Smalle** Ee van de Erven Heinstra te Kortehemmen, bij H. J. Posthumus en op plaatsen te Dragten. — Alles nader bij billetten omschreven; zullende dan tevens **worden verhuurd:** 2 kampen LAND te Dragten.

VERKOOP EENER HERBERG ENZ. — De Notarissen E. J. ATTEMA te Dragten en H. DOUMA te Gorredijk zullen finaal verkoopen:
a. Eene op uitmuntenden stand geplaatste HERBERG met SCHUUR, STALLING, **Erf** en **Bouwgrond,** staande te Friesche Palen aan de Ureterpervaart bij de brug aan den nieuw gelegden Kunstweg; staande op *f* 1700.
b. 1 bunder 22 roede 67 el best GREIDLAND, achter het vorige; staande op *f* 1500.
De palmslag is Zaturdag 2 Januarij 1858, 's middags 4 uur, in voorschreven Herberg.

VERKOOP TE IJLST.

De Notaris JORRITSMA te Sneek zal publiek verkoopen:
Eene prompte en hechte HUIZINGE met ruime TIMMERSCHUUR, alsmede **Vóór-** en **Achtererf,** het laatste voorzien van eene aanzienlijke hoeveelheid beste Aarde, geschikt te vervoeren, alles staande en gelegen op het Zuidend binnen IJlst; behoorende den Kuiper R. J. ten Kate, zoomede eene **Erfpacht,** groot *f* 10, verschijnende 1 Mei. — Aanvaarding 12 Mei a. s.
Te veilen in 3 perceelen met regt van zamenvoeging.
Wie gading maakt, kome Woensdag 30 December a. s., 's avonds 6 uur, ter beschrijving bij E. A. de Vries te IJlst.

FINALE VERKOOP

van eene HUIZINGE en KUIPERIJ te Folsgare.

De Notaris JORRITSMA te Sneek zal, ten verzoeke van H. J. OOSTERHOFF te Rauwerd, op Donderdag den 7 Januarij e. k., namiddags 3 ure, bij E. Kuperus te Folsgare, finaal verkoopen:
Eene hechte en sterke HUIZINGE en KUIPERIJ, met **Erf** en **Grond,** staande aan den Weg te Folsgare, waarin vele jaren eene zeer beklante Kuiperij is uitgeoefend, welke Huizinge zeer gemakkelijk tot eene Bakkerij kan worden ingerigt, en tot vele bedrijven zeer geschikt is; thans bij den eigenaar H. M. Kreger in gebruik; staande op *f* 1367. — Te aanvaarden den 12 Mei 1858.

De Notaris A. HAAGSMA te Sneek zal, op Woensdag den 30 December 1857, 's avonds 7 uur, bij Tieze Sevensma aldaar, finaal verkoopen:
Het geoctrooijeerde VEER van *Sneek* op *Zwolle* vice-versa, met het daarin gebruikt wordend hecht en wel onderhouden KAJUITSCHIP, *de Vrouw Jetske* genaamd, groot 58 Tonnen, met Zeil, 2 Stagfokken, 5 Kluiffokken, Haken, Boomen, Koksgereedschappen, enz. enz., zoodanig het thans door de eigenaren wordt bevaren en is liggende in de Kolk buiten het Hoogend te Sneek; staande op *f* 4300.
Te aanvaarden dadelijk na de finale toewijzing.

VERHURING.

De Notaris A. HAAGSMA te Sneek zal, ten verzoeke van Mr. S. WIJBENGA, Advocaat aldaar, op Woensdag den 6 Januarij 1858, 's namiddags 2 uur, in de Herberg te Nijland, publiek verhuren, voor den tijd van 6 jaren:
Zestien perceelen GREIDLAND, meerendeels onder Nijland gelegen, behoorende aan de Kerkvoogdij der Hervormde Gemeente van dien dorpe.

HAULE.

DRIE BOEREPLAATSEN,

te zamen groot ruim 137 bunders.

De Notarissen A. ANDREÆ te Beetsterzwaag en K. TADEMA te Oosterwolde zullen, op Zaturdag den 2 Januarij 1858, voor den middag precies te elf uur, in de Herberg van F. de Groen te Donkerbroek, in het openbaar finaal verkoopen:
Drie ZATHEN en LANDEN cum annexis te Haule, op den 18 December jl. in veiling gebragt, als:
a. De **ZATHE,** bij den mede-eigenaar Jan Franzen From in gebruik, met ruime en hechte HUIZINGE en SCHUUR en zeer vruchtbare BOUW- en WEIDLANDEN, benevens BOSSCHEN en HEIDEVELDEN, welke laatste op de Vaart te Haulerwijk strekkende, alzoo ter ontginning allergunstigst zijn gelegen; — in 23 perceelen, nos. 21—42 en 46; waarop te zamen geboden *f* 9801.
b. De **ZATHE,** bij Jan Hendriks Donker in gebruik, met HUIZINGE enz., aan den zuidkant van den Weg; — in 9 perc., nos. 7, 11—13, 16—20; waarop te zamen geboden *f* 3611.
c. De **ZATHE,** bij Jacob Wijtzes Oostra in gebruik, met HUIZINGE enz., aan beide zijden van den Weg; — in 10 perc., nos. 1—6, 8—10 en 14; waarop te zamen geboden *f* 3568, en
d. Al de HOOILANDEN dezer Zathen, liggende te Haule, Donkerbroek, Oosterwolde, Hoornsterzwaag en Wijnjeterp; — in 13 perc., nos. 15, 43—45, 47—55; waarop te zamen geboden *f* 11,745. — Totaal 55 perceelen *f* 28,725.
De kadastrale kaarten kunnen gezien en verdere inlichtingen bekomen, ook verhooggingen gedaan worden ten Kantore van bovengenoemden Notaris TADEMA.

VERKOOP VAN EEN ROIJAAL WINKELHUIS

en KOPERSLAGERIJ te Bolsward.

De Notaris K. DE JONG Rz. te Wommels zal, ten verzoeke van den Heer J. J. VAN NOORD te Bolsward, op Zaturdag den 2 Januarij 1858, 's avonds te 7 ure, in het Logement *het Rood Hert* aldaar, tegen uitloving van verhooggeld, publiek finaal verkoopen:
Een hecht, solied betimmerd en goed onderhouden WINKELHUIS en KOPERSLAGERIJ, met **Erf** c. a., staande aan de Rijkstraat te Bolsward, sectie A no. 360, waarin eene reeks van jaren met goed succes een Manufactuurwinkel en Koperslagerij is uitgeoefend, en om derzelver gunstigen stand, tot uitvoering van verlelei Affaire, zoo ook tot particuliere bewoning allezints geschikt is. — Voorzien van ruimen Winkel met dubbelde Toonbank, net behangene Beneden- en Bovenkamers, met de daartoe behoorende gerijfelijkheden, Zolder, uitmuntende Pomp, Bak, op zich zelven staande ruime **Werk-** of **Bergplaats,** en al 't geen wat tot een solied Huis behoort; door den Heer H. M. Wouters als eigenaar bewoond. Te aanvaarden 12 Mei 1858, of iets vroeger.
Inmiddels zijn de condition te vernemen ten Kantore van den Notaris, alsmede bij den Heer VAN NOORD voornoemd.

VERKOOPING TE KOUDUM.

De Notaris G. ZANDSTRA te Balk zal, ten verzoeke van den Heer G. POSTHUMUS, Candidaat-Notaris te Joure, op Dingsdag den 5 Januarij 1858, des avonds 7 uur, ten huize van de Wed. E. van der Veer, Kasteleinsche te Koudum, finaal presenteren te verkoopen:
Eene HUIZINGE en TUIN met STALLING en WAGENHUIS, staande en gelegen te Koudum, bekend ten Kadaster sectie A nummers 1684, 1685, 1795 en 1794, ter inhoudsgrootte van 4 roede 40 el; bij L. Nieuwhof, K. IJ. Hoekstra en A. R. Hoekstra in gebruik; den 12 Mei 1858 te aanvaarden, en zulks in 3 perceelen; geboden is 1ste perc. *f* 475, 2de perc. *f* 795, 3de perc. *f* 165.

Mr. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, zal, op bekomene regterlijke magtiging, in het openbaar, onder genot van strijk- en verhooggeld, veilen en verkoopen:
Eene HUIZING en HERBERG, met **Erf,** staande en gelegen te Bakhuizen, ten Kadaster van de gemeente Balk bekend in sectie F no. 622, groot 6 r. 90 el, kadastraal inkomen voor de gebouwde eigendommen *f* 36 en voor de ongebouwde 2 cents, bezwaard te Hemelum op no. 412 met 1 floreen 14 stuivers, op 12 Mei 1858 vrij te aanvaarden.
Gegadigden komen op Donderdagen den 7 en 14 Januarij 1858, ten huize van Hidde ten Have te Bakhuizen, telkens des namiddags 3 uur.

PUBLIEKE VERKOOP.

Mr. D. ROESSINGH, Notaris te *Grootegast*, gedenkt, op *Zaturdag* den 9 Januarij 1858, des namiddags te 3 uur, ten huize en ten verzoeke van BEREND KR. DE VRIES, Winkelier en Herbergier bij de Eibersburener Klap, publiek te verkoopen:
1. Eene BEHUIZING met SCHUUR en ERF, staande en gelegen bij de Klap te *Eibersburen*, onder *Lutjegast*, zijnde een neringrijke **Winkel en Herberg,** jaarlijksche Grondpacht *f* 6, groot 0-04-90 e.
2. Een daarachter gelegen HUIS en ERF, jaarlijksche Grondpacht *f* 2.50.
Mr. D. ROESSINGH, *Nots.*

Uit de hand te koop:

1. Eene BOEREN-BEHUIZING met groote SCHUUR, met **de vaste altijddurende, in alle Liniën verervende beklemming van** 41 b. 95 r. 30 e. **Bouw-, Weide-** en **Hooilanden,** doende jaarlijks op Midw. tot huur *f* 120, genaamd *de Westerlinde*, staande en gelegen onder *Marum*.
2. 8 b. 20 r. 70 e. BOUWLAND, zijnde eigen, gelegen als voren, wordende bezeten bij en bewoond door Andries Reiber en Vrouw, Landbouwers aldaar. — Men vervoege zich tot nader informatiën bij de Eigenaars of ten Kantore van den Notaris Mr. D. ROESSINGH te *Grootegast.*

TE HUUR: Eene nette KOOPMANS-HUIZINGE met **Plaats, enz.**, staande op de Nieuwestad, tusschen de Ducomartena Pijp en het Burmaniahuis te Leeuwarden; door den Heer Drielsma wordende bewoond. Te bevragen bij J. VAN DER HEIDE aldaar.

TE HUUR: Eene BENEDEN-HUIZINGE met ruim PAKHUIS, staande op de Nieuwestad te Leeuwarden; door den Heer P. Geerts, als Apotheek wordende gebruikt. Te bevragen bij J. VAN DER HEIDE aldaar.

TE HEEG: Eene SCHEEPSTIMMERWERF **TE HUUR;** thans in gebruik bij Rienk Boxum; tevens ook zeer geschikt voor **Zeilmakerij** en groote **Taanderij**, liggende aan het Heegumer Var bij Heeg. Te bevragen bij E. VLINK te Sneek.

TE HUUR: Een ruim INTREK, op de Breedzijde van de Nieuwestad. Te bevragen bij M. DE BOER Dz.

Uit de hand te koop of te huur,

op den 12 Mei 1858 te aanvaarden:

Eene hechte en nette HUIZINGE, letter E no. 313, bij de voormalige Vrouwenpoort te Leeuwarden, waarin meer dan 50 jaren eene **Verwerij** en **Glazenmakerij** is uitgeoefend en altijd een goed bestaan heeft opgeleverd. Dezelve is ook zeer geschikt tot vele andere affaires. Te bevragen bij R. DIJKSTRA, in de Kleine Kerkstraat, letter F no. 91 te Leeuwarden. Brieven franco.

Uit de hand te koop:

Eene rojale deftige HEEREN-HUIZINGE, voor korten tijd bijna geheel nieuw gebouwd, staande en gelegen nabij de voormalige Woudpoort te Dockum, bestaande in: eene Vestibule, een marmeren Gang met fraaijen Trap, onderscheidene zoo groote als kleine Kamers, allen behangen, gedeeltelijk met plafonds en marmeren Schoorsteenmantels, twee Keukens, een Kelder, eene Provisiekamer, drie groote Zolders, een afzonderlijken Turfzolder, waaronder eene Kamer, eene Put en Regenwatersbak; verder eenen grooten fraaijen TUIN, loopende aan den Stadswal, beplant met fijne heesters en vruchtboomen en voorzien van eenen fraaijen **Korpel** en een **Zomerhuis**, waaronder eene Kamer enz. enz. Te bevragen bij den eigenaar, den Heer G. J. DE FEIJFER aldaar.

Uit de hand te koop:

Een welbeklante KOORN- en PELMOLEN, in volle werking, voorzien van 3 paar **Steenen**, alles in goeden staat, met WOONHUIZINGE, **Erf** en **Bleekveld**, in gebruik en te bevragen bij W. H. HETTEMA te Harlingen. Brieven franco.

UIT DE HAND ZIJN TE KOOP: Eene **overdekte** PRAAM, groot 40 ton, gebouwd in 1853, met besten Inventaris, en eene **Boot**, in 1857 gebouwd. Te bevragen bij den eigenaar CORNELIS JOOSTIS TIJSMA, Schipper te Schraard. Brieven *franco*.

Er wordt TE KOOP aangeboden: Eene **overdekte** PRAAM, lang 11 el 840 streep (40 voet), groot 13 à 14 ton, sterk en buitengewoon goed onderhouden, met Zeil en Treil. Te bevragen bij EELTJE T. V. D. WAL, Scheepstimmerbaas te Grouw.

Aanbesteding, bij geslotene briefjes,

van het bouwen, op koud steed, van eene HUIZINGE en SCHUUR, en het **afbreken** van de OUDE, met bijlevering van de benoodigde Materialen, aan den Weg van Vrouwenbuurt naar Beetgum. Bestek en Teekening liggen ter inzage bij den Koffijschenker Swildens te Leeuwarden; de aanwijzing zal geschieden op 5 Januarij e. k., en de briefjes moeten vóór of op 15 Januarij worden ingeleverd op de Waeze, letter D no. 40 te Leeuwarden.

Bij acten van den 15 November en 21 December 1857, verleden voor den Notaris A. R. VAN VOORST te Heerenveen, geregistreerd en ingeschreven, is tusschen LEONARD LOUIS FERDINAND MISPELBLOM BEIJER, Kassier te Heerenveen, JACOBUS EVERHARDUS MISPELBLOM BEIJER en GERRIT JAN MISPELBLOM BEIJER, beiden Kassiers te Leeuwarden, eene **Vennootschap** opgerigt voor eenen onbepaalden tijd, onder de firma: ***Gebr. Mispelblom Beijer***, tot het voor gemeenschappelijke rekening voortzetten der tot ultimo December 1857 door den eerstgenoemde te Heerenveen, en de twee laatstgemelden te Leeuwarden gedreven **Kassierderij en Commissiehandel in Fondsen en Wissels**, **aan te vangen met den eersten Januarij 1858**, zijnde de eerste en derde Vennooten alléén bevoegd en geregtigd tot het teekenen voor de firma en het aangaan van verbindtenissen voor dezelve.

De Ondergeteekende maakt bekend, dat ten zijnen Kantore worden ingewisseld alle soorten van binnen- en buitenlandsche COUPONS en losbare OBLIGATIËN. — Hij belast zich voorts met het **koopen en verkoopen** van EFFECTEN en het ten uitvoer brengen van alles wat op den Fondsenhandel betrekking heeft.

Harlingen, den 28 December 1857. P. POSTHUMA.

GOUD- EN ZILVERSMIDSAFFAIRE TE JOURE.

De Ondergeteekende heeft de GOUD- en ZILVERSMIDSAFFAIRE van K. ZIJLSTRA **overgenomen.** Verzoekt vriendelijk gunst en recommandatie en belooft eene prompte behandeling.

De **Horologiemakers-Affaire** zal hij blijven uitoefenen.

Joure, 28 December 1857. W. LUBACH.

Ondergeteekende, door toevallige omstandigheden naar Dragten vertrekkende, bedankt zijne Begunstigers voor de hem betoonde gunst en vertrouwen, en beveelt ten vriendelijksten bij hen aan, zijnen opvolger T. R. ZIJLSTRA.

Joure, December 1857. K. R. ZIJLSTRA, *Goud- en Zilversmid.*

HANOVER- OF ZINKENSNUIF,

van de Erven Is. LEON, te 's Hage.

Deze zoo zeer algemeene gezocht wordende SNUIF van eene aangename geur, waarvan de bestanddeelen zoo bij het Ministerie van Binnenlandsche Zaken als bij de Provinciale Geneeskundige Commissie te 's Hage bekend zijn, overtreft zoo zeer het doel van alle andere Snuiven van dien aard, namentlijk de oplossingen en verstoppingen in het hoofd, dat derzelver dagelijks en algemeen gebruik niet genoeg kan worden aanbevolen.

Gemelde Snuif wordt verkocht in Pakjes van 1 en ½ oncen à 40 en 20 Cents, en ook bij het lood, behalve bij de vervaardigers de Erven *Is. Léon*, te 's Hage, in de provincie Friesland: Leeuwarden, *M. Nijsloot*, op de Waeze; Bolsward, *J. Brandsma;* Balk, *M. J. de Jong;* Dokkum, *A. Jorritsma;* Franeker, de Wed. *C. D. Zijlstra;* Gorredijk, *S. G. Zwart;* Harlingen, *T. Feersma;* Hindeloopen, *D. de Jong;* Heerenveen, *F. Hessel;* Joure, *J. Ongering;* Lemmer, *H. W. Brandsma;* Sneek, *S. K. van der Meulen;* Sloten, *G. F. van der Wal;* Groningen, Mejuf. Gezusters *P. & G. Blouw*.

Diegenen, welke in plaatsen waar geen Dépôt bestaat, zich met den verkoop van bovengemelde Snuif willen belasten, kunnen zich daartoe *franco* aanmelden.

GENEZING VAN EEN ZIEK BEEN DOOR DE **PILLEN** EN DE **ZALF** van HOLLOWAY. De tweede stuurman van het schip *Mary Sheppart*, op deszelfs reis van Calcutta huiswaarts, bezeerde een zijner beenen in een zoo ergen graad, dat hij geheel buiten staat was zijne werkzaamheden te verrigten. Hij gebruikte alle betrekkelijke genees- en heelmiddelen die hem door de scheepsapotheek konden verstrekt worden, doch alles te vergeefs. Toen raadde hem de heer Tailor, 2de officier van het schip, aan, de Zalf en Pillen van Holloway te gebruiken. Hij wendde zich werkelijk, ter verkrijging van dezelve aan een der passagiers, die hem eenige weinige dosis daarvan wilde afstaan, met dat goed gevolg, dat reeds lang voor zijne aankomst in Engeland zijn been zoo volmaakt genezen was, dat men geene sporen meer van die gevaarlijke wonde kon bespeuren.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, „ 1.85, „ 3, „ 7.05, „ 13.85, „ 20.50.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. Straatman, 's Hertogenbosch; J. C. H. van Harinxma, Leeuwarden; Mej. Wed. H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Potma, Sneek; S. Zwart, Gorredijk; S. Visser, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; Londen, Holloway's Etablissement Strand 224, en New-York, 80 Maiden Lane.

Ik Ondergeteekende verklaar hiermede, dat mijne Vrouw eenen geruimen tijd aan slechte spijsvertering geleden heeft, de genuttigde spijzen niet verdragen kon en altijd met maagpijnen en maagzuur geplaagd was. Men heeft haar allerhande middelen toegediend, doch alles bleef vruchteloos, tot wij eindelijk voor eenigen tijd eene bus **REVALENTA ARABICA** bij ELEVELD kochten. Het gebruik van dit meel is niet genoog aan te prijzen. Binnen weinige dagen begon zij al beter en beter te worden en thans, na een paar doozen gebruikt te hebben, kan ik met een hart vol vreugde berigten, dat zij volkomen hersteld, gezond en vrolijk is.

JAN VAN SANTEN, *Mr. Bakker*,
buiten de Diezerpoort, te *Zwolle.*

De overtuiging, dat **DU BARRY'S REVALENTA ARABICA** inderdaad heilzaam op de spijsverterings-organen werkt, kan iedereen gemakkelijk opdoen. Wie ze gebruikt, ziek of gezond, bespeurt er de werking van door vermeerderden eetlust en graagte in de maag, die zij verwekt; hij verlangt naar het etensuur en gebruikt zijn middagmaal met smaak.

Vele menschen, die den geheelen dag aan Lessenaar of Schrijftafel slijten of toch eene zittende bezigheid hebben, lijden aan spanning en drukking op de maag na den maaltijd en aan pijn in de maagkuil; hun raden wij aan de **REVALENTA** te gebruiken voor ontbijt of tusschenuurtje, hetzij met room of met een weinig wijn en suiker aangemaakt.

De prijs der **REVALENTA** is 87½ c., *f* 2, *f* 3.50, *f* 8, *f* 16; zij is alleen echt te verkrijgen in onderstaande Dépôts.

Amsterdam, Verkoophuis; Bolsward, S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dokkum, A. Schaafsma; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz. en J. S. van Dijk; Hindeloopen, D. de Jong; Heerenveen, J. Overdiep; Kollum, C. Nihot; Leeuwarden, J. H. van Haagen en A. van Wamel; Makkum, J. B. de Boer; Meppel, A. Jeulen; Sneek, P. T. Potma; Steenwijk, K. Timmermans, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

BOCKBIER weder te bekomen aan de Bierbrouwerij *de Struisvogel* te Groningen.

Groningen, 23 December 1857. W. ALINGH BULTHUIS.

Een ongehuwde KASTMAKERSKNECHT, zijn werk goed of ten deele verstaande, kan dadelijk vast werk bekomen bij A. WONDAAL, Kastmaker te Kollum.

Een SMIDSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan dadelijk vast werk bekomen bij R. KOOPMANS, Grofsmid te Dragten. Brieven *franco*.

Een ongehuwde GRUTTERSKNECHT, zijn werk grondig verstaande, wordt gevraagd op 12 Mei 1858 te Oudebildtzijl bij S. B. POLSTRA.

Een BAKKERSKNECHT, het vak goed verstaande, kan tegen primo Mei op het eiland Terschelling geplaatst worden. Franco brieven, onder Lett. B, Postkantoor te Beetsterzwaag.

LEES-BIBLIOTHEEK.

Wie in de lange winter-avonden eene aangename lectuur wenscht, vervoege zich aan de **Leesbibliotheek** van J. PETERS, firma: Wed. J. VAN DER VEER Gz, St. Jacobstraat te Leeuwarden: dezelve bevat thans 1075 van de uitgezochtste werken; er is dagelijks gelegenheid tot abonneren zoowel voor buiten als in de stad.

KANTOOR-BOEKEN,

JOURNAALS, KAS- en WINKELBOEKEN zijn steeds bij hem in voorraad; extra modellen worden in korten tijd, stevig gebonden, tot billijke prijzen geleverd; verder alle soorten van KANTOORBEHOEFTEN; gedrukte **Kwitantiën, Nota's**, lang en breed **Rekeningpapier**, beste **Stalen Pennen**, **Zak-** en **Schrijf-Portefeuilles**, **Albums**, enz. enz.

Alle andere soorten van **Boeken** worden **ingebonden; Bijbels** en **Testamenten** op **nieuw verguld.** — Ontvangen NIEUW-JAARWISSELS.

Alom is de inteekening opengesteld op de

BLIKKEN

IN HET

LEVEN DER NATUUR.

POPULAIR TIJDSCHRIFT TER BEVORDERING VAN NATUURKENNIS ONDER ALLE STANDEN.

Onder redactie van de Heeren Dr. *J. Bosscha Jr.*, Dr. *R. S. Tjaden Modderman* en Prof. *W. F. R. Suringar*.

Zes afleveringen, ieder van 48 bladzijden, vormen jaarlijks een boekdeeltje, voor **SLECHTS 90 CENTS.**

Drie deeltjes zien reeds het licht, en zijn alom te bekomen, alsmede de Prospectus voor het vierde Deeltje.

DE ZEGEN DES OUDERDOMS.

Stille uren aan den avond des levens.

Onder Redactie van **Ds. G. P. RITS VAN HEYNINGEN.**

Dit werk, met eene buitengewoon duidelijke letter gedrukt, verschijnt bij maandelijksche afleveringen, en vormt jaarlijks een boekdeel voor den prijs van *f* 3.25, alom verkrijgbaar.

Het eerste deel ziet het licht. Proefafleveringen in alle Boekwinkels verkrijgbaar.

GOEDKOOPE
BIBLIOTHEEK VOOR HET HUISGEZIN.

Gezellig en nuttig onderhoud aan den huiselijken haard.

In maandelijksche afleveringen verschijnt jaarlijks een deel in buitengewoon groot formaat van 380 bladzijden of 760 kolommen, compressen, doch duidelijken druk, gezamenlijk meer dan een half millioen letters bevattende, voor den geringen prijs van

***f* 2.50 PER JAAR.**

Het eerste deel is in meest alle Boekwinkels voorhanden, waar tevens *proefafleveringen* en *Prospectussen*, eene opgaaf van den rijken inhoud des eersten deels bevattende, *gratis* te bekomen zijn.

Leeuwarden, December 1857. G. T. N. SURINGAR.

VAN DER MEER & VERBRUGGEN, Boekhandelaars te *Rotterdam*, hebben uitgegeven en **alom** verzonden:

CHRISTOLOGIE, ONDERZOEK NAAR DEN PERSOON EN HET WERK DES VERLOSSERS. Een Handboek voor Christenen, die weten willen in wien zij gelooven, door Dr. **J. J. van Oosterzee.** Tweede Deel. Christologie van het *Nieuwe Verbond* 7de Aflevering. ***f* 1.**

Deze Aflevering is vermeerderd met een uitvoerig *Naschrift*, ter beantwoording der Recensien van Dr. **A. Kuenen**, in de *Godgel. Bijdr.* en van Dr. **D. Harting**, in de *Gids*, 1856.

HETZELFDE WERK, 2de deel, compleet. ***f* 5.50.**

De prijs der *beide* Deelen is ***f* 10.50.**

DE CHRISTELIJKE KERK IN DE VIERDE TOT DE ZESDE EEUW. Voorlezingen van Dr. **K. R. Hagenbach.** Twee deelen, compleet. ***f* 4.50.**

GESCHIEDENIS DER CHRISTELIJKE GODSDIENST EN KERK; door Dr. **A. Neander.** Vertaald door Ds. **W. C. Mauve.** Achtste Deel. (33ste–37ste Aflev.). ***f* 4.50.**

De 38ste Aflevering is ter Perse en volgt eerlang.

GESCHIEDENIS DER HERVORMING IN DE XVIde EEUW, door Dr. **J. H. Merle d'Aubigné.** 2de Druk. Op nieuw uit het Engelsch vertaald door **J. Oudijk van Putten.** Eerste Deel. (1ste—10de Aflev.). Bij Inteekening ***f* 2.50.** Buiten Inteekening ***f* 4.**

De 1ste Aflev van het 2de Deel is ter Perse; bij de uitgave daarvan wordt de Inteekening op dit Werk *gesloten.*

EEN PAPIEREN NOODMUNT. DE GUSTAAF-ADOLF-VEREENIGING AANBEVOLEN, door Dr. **J. J. van Oosterzee.** 2de 1000. ***f* 0.20.**

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE ERVEN KOUMANS SMEDING.